

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **Mgr. B. H.**, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, zastoupený JUDr. Světlanou Semrádovou Zvolánkovou, advokátkou se sídlem Karlovo nám. 18, Praha 2, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2007, č. j. MHMP 113714/2007, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 2. 2010, č. j. 3 Cad 54/2007 – 95,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 2. 2010, č. j. 3 Cad 54/2007 – 95, **se zrušuje a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalovaný (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Městského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 10. 5. 2007, č. j. MHMP 113714/2007, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Městský soud v Praze při svém rozhodování vycházel z následujícího skutkového stavu:

Správní orgán I. stupně Úřad městské části Praha 2 rozhodnutím ze dne 16. 2. 2007, č. j. OSP/67219/Zahr, přiznal žalobci opakující se dávku sociální péče od 1. 11. 1998 do 31. 3. 2000 ve výši 3430 Kč měsíčně, od 1. 4. 2000 do 30. 6. 2000 ve výši 3770 Kč měsíčně. Správní orgán vycházel z toho, že žalobce dne 15. 12. 1995 uzavřel s městskou částí Praha 2 „Smlouvu o vybudování bytové jednotky č. 15/95“, podle níž je nájem uhrazen na prvních 25 let předem s ohledem na vynaložené prostředky na vybudování

bytu. Za účelem financování vybudování bytu žalobce požádal o poskytnutí překlenovacího úvěru ze stavebního spoření u KB ve výši 333 000 Kč a dále uzavřel smlouvu o poskytnutí úvěru u ČS ve výši 99 700 Kč, v níž se zavázal k pravidelným měsíčním splátkám ve výši 2800 Kč od února 1998. V doložené žádosti o úvěr a čestném prohlášení u KB ze dne 31. 1. 1997 žalobce uvedl jako prostředek k financování půdní vestavby kromě stavebního spoření také jiný úvěr do výše 90 000 Kč a vlastní prostředky ve výši přibližně 600 000 Kč. Správní orgán dospěl k závěru, že na vybudování bytu byly žalobci poskytnuty finanční prostředky formou dvou úvěrů v celkové výši 432 700 Kč. V daňovém dokladu společnosti FIST 9 s.r.o. je uvedena celková částka 813 696,50 Kč za provedené stavební práce na vybudování zmíněného bytu. Správní orgán dále vycházel z čestného prohlášení žalobce o výkonu jeho výdělečné činnosti, ze zjištěných úhrad nákladů na bydlení, tj. na nájem, služby a elektřinu, a z přehledu vyplacených dávek státní sociální podpory. Žalobce dne 7. 6. 2000 nastoupil do zaměstnání, první výplatu měl v červenci 2000 ve výši 8000 Kč, z vedlejší výdělečné činnosti ve výši 11 922 Kč.

Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, kde namítl, že správní orgán I. stupně se měl zabývat částkou, kterou by byl žalobce povinen hradit, kdyby mu byl předmětný byt pronajat. Žalobce správnímu orgánu předložil sdělení majetkového odboru Úřadu m. č. Praha 2 ze dne 14. 12. 2006 o tom, že výše nájemného by činila 15 170,20 Kč, avšak správní orgán se s otázkou skutečných nákladů na domácnost, tj. skutečným nájmem, nevypořádal. V rozhodnutí bylo dále mylně uvedeno, že žalobci byly poskytnuty finanční prostředky formou dvou úvěrů v celkové výši 432 700 Kč. Podle smlouvy o překlenovacím úvěru ze stavebního spoření je výše poskytnutého úvěru dána rozdílem mezi tzv. cílovou částkou stavebního spoření a zůstatkem na jeho účtu k datu vyhotovení této smlouvy. Předpokládaná výše úvěru tak činila 197 386,94 Kč. Žalobce dále odmítl tvrzení správního orgánu, že nevyužil možnost odložení splátek úvěrů, smlouvy uzavřené s ČS a KB totiž odklad splátek neumožňovaly.

Žalovaný odvolání žalobce zamítl s tím, že k námitkám žalobce proti prvoinstančnímu rozhodnutí nelze přihlídnout. Sdělení majetkového odboru Úřadu m. č. Praha 2 ze dne 14. 12. 2006 o průměrné výši smluvního nájemného v roce 1998 posoudil jako irelevantní. Na základě „Smlouvy o vybudování bytové jednotky č. 18/95“ ze dne 15. 12. 1995 žalovaný považoval náklady na vybudování bytové jednotky za náklady na nájemné na dobu 25 let. Tyto činily 813 696,50 Kč. Jmenovaný před zahájením stavby vlastnil finanční prostředky ve výši cca 600 000 Kč, k úhradě nájmu tak zbývala částka 712,32 Kč měsíčně z úvěru po dobu 25 let. Podle žalovaného je dále třeba přihlídnout ke skutečnosti, že žalobce užívá sám byt o velikosti 3+1. Vzhledem k velikosti bytu pro jednu osobu nelze náklady spojené s užíváním tohoto bytu považovat za nezbytné náklady na domácnost ve smyslu ust. § 4 zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti.

Městský soud v Praze v napadeném rozhodnutí shledal několik pochybení. Konstatování žalovaného, že k námitkám uvedeným v odvolání nelze přihlídnout, je podle soudu nedostatečné. Žalovaný se mj. vůbec nevyjádřil k námitkám žalobce ohledně velikosti bytu a výše úvěru. Těmto námitkám se žalovaný vyhnul i ve svém vyjádření, kde jen zopakoval své argumenty bez ohledu na vznesené námitky, kterými se žalobce pokoušel vyvrátit tvrzení obou správních orgánů. Žalovaný v závěru rozhodnutí zopakoval, že přihlédl k majetkovým poměrům, aniž specifikoval k jakým. Nezabýval se

ani důvodnou námitkou žalobce, že se dávky sociální péče posuzují individuálně s tím, že doplňují nedostatečný příjem zpravidla do výše životního minima. Mohou však být poskytnuty v nižší nebo naopak vyšší výši v závislosti na dalších okolnostech. Žalovaný uvedl, že s ohledem na doporučení Veřejného ochránce práv přihlédl ke splátkám úvěru jako k placení nájemného. Pak je tedy otázkou, proč v odůvodnění zmiňuje potvrzení realitní kanceláře IS – REAL, s.r.o, ze dne 25. 10. 2006 o výši regulovaného nájemného v daném období.

Jelikož se žalovaný řádně nevypořádal s argumenty, které žalobce namítl ve svém odvolání, a ve svém rozhodnutí převzal toliko úvahy a závěry správního orgánu I. stupně, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Městský soud v Praze proto rozhodnutí žalovaného zrušil podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Podanou kasační stížností napadl žalovaný rozsudek Městského soudu v Praze z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Předně poukázal na to, že rozsudek byl vydán velmi překvapivě, neboť dne 22. 1. 2009 se ve věci konalo ústní jednání, které bylo odročeno na neurčito, aby bylo žalobci umožněno vyjádřit se ke stanoviskům žalovaného. Poté, co tak žalobce učinil, ovšem Městský soud v Praze namísto nařízení dalšího ústního jednání vydal napadený rozsudek. Žalovaný má za to, že nebyly dány podmínky pro rozhodnutí ve věci bez jednání podle ust. § 51 s. ř. s., neboť ani jeden z účastníků řízení s dalším jednáním bez své účasti nesouhlasil.

Městský soud v Praze zdůraznil, že pro posouzení věci jsou podstatné tyto námitky žalobce: V dosavadním řízení nebylo žalobci vysvětleno, z jakého důvodu zkoumají správní orgány jeho finanční toky v souvislosti s podáním žádosti o opakované dávky sociální péče v období delším než 6 měsíců před podáním žádosti. V rozhodnutích se neobjevila částka vlastních nákladů, přestože žalobce zapůjčil předmětné originály účtů k odsouhlasení. Správní orgán zmínil jen práce provedené dodavatelem stavby. Žalobce předložil správnímu orgánu I. stupně úvěrové smlouvy obou úvěrů, z nichž je patrné, že výše úvěru u ČS činila 99 700 Kč, výše úvěru VSS KB činila 197 386,94 Kč a nikoli neustále zmiňovaných 333 000 Kč. Dále namítá, že pojem regulovaný nájem jako argument nelze vůbec použít. Tvzení žalovaného, že nevyužil možnosti odkladu splátek úvěru, považuje žalobce za lživé. Velikost bytu 3+1, jak je uvedeno v rozhodnutí, neodpovídá skutečnosti, ale pouze stavebnímu záměru. Z evidenčního listu je zřejmé, že se jedná o byt velikosti 2+1 s komorou. Žalovaný poznamenal, že tyto námitky žalobce nejsou nové a soudu byly známy ještě před tím, než od žalobce obdržel jeho repliku k vyjádření žalovaného ze dne 24. 1. 2009. Z průběhu soudního řízení však vyplývá, že právě tato replika vedla posléze k vydání napadeného rozsudku. Pokud Městský soud v Praze dospěl k závěru, že je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné, nebylo nutné, aby ve věci nařizoval ústní jednání, a mohl tímto způsobem rozhodnout již dříve. Jestliže soud nařídil ústní jednání, zřejmě usoudil, že rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné není. Poslední vyjádření žalobce nemohlo názor soudu změnit.

Žalovaný dále namítl, že žádný právní předpis neukládá, aby se odvolací správní orgán vypořádal se všemi námitkami uvedenými v odvolání. Má za to, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jsou srozumitelná a je z nich zřejmé, jak správní orgány

k výši přiznané opakované dávky sociální péče dospěly a jaké okolnosti hodnotily. Na základě uvedeného stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti žalobce uvedl, že v rámci soudního jednání předložil kopii článku z odborného periodika Správní judikatura č. 2/2001, kapitola 772, týkajícího se problematiky opakovaných dávek sociální péče. Ze závěrů článku vyplývá, že výše opakované dávky sociální péče žadatele v části jeho nákladů na bydlení, jak ji stanovilo MPSV v pokladu pro zvláštní jednání komise ministra práce a sociálních věcí v rámci přezkumného řízení vedeného za účelem přezkoumání předchozího rozhodnutí žalovaného v této věci ze dne 11. 5. 2006 má oporu v soudní judikatuře. Žalovaný potvrdil prvoinstanční správní rozhodnutí, byť žádné z dosavadních rozhodnutí vydané v I. či II. stupni uvedený podklad MPSV nerespektuje. Žalobce navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze z hlediska uplatněných stížných bodů, jakož i ve smyslu ust. § 109 odst. 3 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud předně uvádí, že nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů rozhodnutí bývá zpravidla založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud (správní orgán) opírá své rozhodovací důvody. Takovými vadami mohou být mimo jiné případy, kdy soud (správní orgán) opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny.

Podle ust. § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem Městského soudu v Praze, že odvolací správní orgán je povinen na základě ust. § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, zabývat se odvolacími námitkami účastníka řízení, což žalovaný v projednávané věci neučinil. Tato vada řízení by však byla důvodem zrušení rozhodnutí žalovaného jedině v případě, kdy by měla skutečně vliv na jeho nepřezkoumatelnost. Tak tomu v projednávané věci nebylo. Z rozhodnutí žalovaného je totiž zřejmé, že vycházel ze zcela odlišné konstrukce výpočtu dávky sociální péče než prvoinstanční správní orgán. Žalovaný za placení nájemného nepovažoval splátky úvěru, nýbrž vycházel z toho, že podle „Smlouvy o vybudování bytové jednotky č. 18/95“ ze dne 15. 12. 1995 je nájem uhrazen na prvních 25 let předem s ohledem na vynaložené prostředky na vybudování bytu. Náklady na vybudování bytové jednotky tedy představovaly náklady na nájemné na dobu 25 let. Při zohlednění vlastních finančních prostředků žalobce tak výše nájmu činila 712,32 Kč měsíčně po dobu 25 let. Náklady spojené s užíváním bytu pak žalovaný nehodnotil jako nezbytné vzhledem k velikosti bytu pro jednu osobu.

Z uvedeného vyplývá, že odvolací námitky žalobce týkají se výše úvěru či možnosti odkladu jeho splátek nebyly pro posouzení výše dávky sociální péče žalovaným podstatné, neboť z těchto skutečností žalovaný při své konstrukci vůbec nevycházel. Sám žalovaný pak v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že sdělení majetkového odboru Úřadu m. č. Praha 2 ze dne 14. 12. 2006 o průměrné výši smluvního nájemného v roce 1998, na které žalobce ve svém odvolání poukázal, bylo irelevantní.

Nejvyšší správní soud dále dospěl k závěru, že argumentace Městského soudu v Praze, že se žalovaný nevyjádřil k námitce žalobce týkající se velikosti bytu, je nepřipadná. Žalobce totiž v odvolání nevznesl žádné konkrétní námitky vůči tvrzení správního orgánu I. stupně, že sám užívá byt o velikosti 3+1. Toto zpochybnil teprve v podané žalobě. Městský soud v Praze dále chybně uvedl, že žalovaný ve svém rozhodnutí konstatoval, že s ohledem na doporučení Veřejného ochránce práv přihlédl ke splátkám úvěru jako k placení nájemného, a dále odkázal potvrzení realitní kanceláře IS – REAL, s.r.o, ze dne 25. 10. 2006 o výši regulovaného nájemného v daném období. Tyto skutečnosti žalovaný ve své argumentaci vůbec nezmínil.

Ačkoli tedy žalovaný pochybil, jestliže se v odůvodnění svého rozhodnutí nezabýval odvolacími námitkami žalobce, je nutno konstatovat, že zformuloval vlastní důvody stanovení výše dávky sociální péče, které jsou dostatečně určité a srozumitelné. Nejvyšší správní soud tak uzavřel, že v projednávané věci nelze rozhodnutí žalovaného považovat za nepřezkoumatelné. Městský soud v Praze se měl proto zabývat meritem věci a zhodnotit právní úvahy žalovaného při posouzení výše dávky sociální péče, resp. zhodnotit, zda v projednávané věci ob stojí způsob stanovení výše nákladů na nájemné správního orgánu I. stupně či žalovaného.

Námitka žalovaného, že Městský soud v Praze měl napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost zrušit bez nařízení jednání, ztrácí význam za situace, kdy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného bylo přezkoumatelné.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že Městský soud v Praze chybně posoudil otázku, zda rozhodnutí žalovaného bylo možné považovat za nepřezkoumatelné, čímž zatížil své rozhodnutí vadou podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto napadený rozsudek Městského soudu v Praze podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je soud podle ust. §110 odst. 3 s. ř. s. vázán právním názorem výše uvedeným.

V novém rozhodnutí rozhodne Městský soud v Praze i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. června 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu